

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ X МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**27 жовтня 2022 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 27 жовтня 2022 р., м. Мукачево. – 279 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол №6 від 24 листопада 2022 р.)

Нодь І.А., Максименко Д.В. ВПРОВАДЖЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ ЗАХОДІВ У ГРОМАДАХ	171
Пантук Ю.М. ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	173
Попович О.П. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОЇ СФЕРИ	175
Проскура В.Ф., Діус В.В. ГАЛУЗЕВІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ ПІДПРИЄМСТВА	176
Пугачевська К.Й., Гомба М.В. ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	179
Рейс Т.Т. ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	180
Рибчук А.В. МОДЕРНІЗАЦІЯ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ – ФАКТОР РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ	183
Росола У.В., Росола О.А., Росола А.П. ПОНЯТТЯ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	185
Русин І.М. РОЗВИТОК ПОНЯТЬ “КАПІТАЛ” ТА “ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ” ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ	187
Феср О.В. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ	188
Цимбалюк Р.М. ВІДТВОРЕННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	190
Чучка І.М. РОЛЬ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРИКОРДОННОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	192
Яхимець Ю.М. ІНСТРУМЕНТИ МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ	193
СЕКЦІЯ 4. СУЧАСНІ ПІДХОДИ У ФОРМУВАННІ МАРКЕТИНГОВИХ ЗАСАД РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	
Бора І.В., Бора Н.Ю. ОПТИМІЗАЦІЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ	197

привести до втрати конкурентоспроможності підприємства [2, с.72]. Перед вітчизняними підприємцями постають нові виклики, які потребують врахування при плануванні діяльності. На думку Н. Талеба, підприємства, стикаючись з неможливістю передбачити події в міжнародному середовищі, повинні змінити класичні (на критеріях оптимальності і здатності прогнозувати майбутні показники на основі поточної інформації) підходи до прийняття рішень, управління бізнесом тощо. Нинішня епоха вимагає кардинально нової парадигми в ухваленні бізнес-рішень, що дасть змогу не тільки протистояти непередбаченим шокам у надзвичайно турбулентному світі, а й отримувати вагомий управлінський досвід. Турбулентність впливає з теорії «чорного лебедя» (Black Swan Theory), що розглядає важкопрогнозовані і рідкісні події, які можуть мати суттєві наслідки [3].

Мінливість середовища господарювання є характерною особливістю розвитку будь-якого підприємства в ринкових умовах. Підприємство функціонує і розвивається в динамічному зовнішньому середовищі, пристосовуючись до його змін. Складність і нестабільність ринкових умов вимагають від підприємства постійного вдосконалення форм і методів господарювання. Для виживання і збереження конкурентоспроможності підприємств в нинішніх умовах потрібні систематичні коригування їх господарської діяльності з урахуванням змін зовнішніх умов.

Список використаної літератури:

1. Березіна Л. М., Вараксіна О. В., Олійник А. С., Рак А. Г. Теоретико-методологічні основи управління конкурентоспроможністю підприємства. *Агросвіт*. 2021. № 21-22. С. 35–42. DOI: 10.32702/2306-6792.2021.21-22.35
2. Melnyk T., Mazaraki N., Pugachevska K. Development of national economies in the conditions of the pandemics. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2021. 7(1). P. 69-76. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2021-7-1-69-76>.
3. Талеб Н.Н. *Антикрихкість*. Київ: Наш формат. 2018. 400 с.

Рейс Тіберій Тіберійович,
здобувач вищої освіти ОНС «Доктор філософії»,
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
Науковий керівник: д.е.н., професор,
декан факультету економіки, управління та інженерії **Реслер М.В.**,
Мукачівського державного університету

ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

На сьогодні транскордонне співробітництво здійснюється як на міждержавному рівні, так і на рівні територіальних громад, їх представницьких органів, місцевих органів виконавчої влади. Таке співробітництво сприяє соціальній та економічній конвергенції прикордонних регіонів та створенню нових

можливостей для їх розвитку, в тому числі розвитку економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин, обміну досвідом.

Україна має кордон із сімома державами, 19 із 27 адміністративно-територіальних одиниць є прикордонними. На території таких прикордонних областей, як Вінницька, Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Луганська, Одеська, Сумська, Харківська, Чернівецька, Чернігівська, Донецька, створено дев'ять єврорегіонів - Буг, Верхній Прут, Дністер, Дніпро, Карпатський, Нижній Дунай, Слобожанщина, Донбас та Ярославна, п'ять єврорегіонів створено з державами - членами ЄС. Варто виділити географічну близькість (близькість до кордонів країн ЄС – Польщі, Словаччини, Угорщини, Румунії), цільову довгострокову політику ЄС щодо макрорегіонів; історичні та соціокультурні зв'язки, передусім західноукраїнських територій із європейськими країнами; науково-експертний потенціал; зовнішньополітичний вектор України (Україна стала кандидатом в члени ЄС) [1].

У рамках єврорегіонів транскордонне співробітництво здійснюється з 1993 року. Постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 408 було затверджено Державну програму розвитку транскордонного співробітництва на 2021-2027 роки [2]. Програма розвитку співробітництва окреслює цілі та пріоритети, містить конкретні шляхи і способи розв'язання проблем, план заходів, джерела фінансування, визначає відповідальних виконавців цих заходів.

Співпраця єврорегіонів стає особливо важливою під час повномасштабного вторгнення РФ в Україну та сприятиме зменшенню інфляції та забезпечує щоденні оперативні витрати держави, а також може сприяти приросту експорту та імпорту товарів та послуг.

Транскордонне співробітництво в Україні має потужну економічну мотивацію. Україна отримала можливість більш раціонально використовувати своє географічне розташування в Європі за рахунок визначення пріоритетних напрямів транскордонного співробітництва в системі загальнорегіонального розвитку. Територія України в зоні впливу державного кордону завжди мала і має велике політичне та економічне значення. Найбільш пріоритетними партнерами для України мають стати держави, які є членами ЄС, а саме: Румунія, Словаччина, Угорщина, Польща - так званий «Карпатський єврорегіон» [3].

Але стримуючим фактором розвитку транскордонного співробітництва є: повільні темпи впровадження сучасних методів контролю в пунктах пропуску через державний кордон; законодавчі та інституційні обмеження щодо розвитку малого та середнього бізнесу у прикордонних регіонах України; низька активність учасників транскордонного співробітництва на рівні районів та територіальних громад, та інші.

Для усунення даних недоліків при організації діяльності митної служби в Україні необхідно провести ряд заходів задля гармонізації її законодавства із законодавством ЄС. Адже війна кардинально змінила уявлення про швидкість та оперативність переміщення товарів. Крім цього, «Карпатський єврорегіон» має суттєвий потенціал для вдосконалення та збільшення пропускнуої спроможності через наявні пункти перетину кордону. Це можливо досягти шляхом здійснення

відповідних комплексних заходів, частина з яких має бути реалізована найближчим часом.

Шок, завданий війною українській економіці, перекреслив прогрес, якого було досягнуто упродовж останніх років. Зростання української економіки в період з 2016-го до 2021 років забезпечило відновлення ВВП до рівня, який країна мала до анексії Росією Криму у 2014 році [4].

Війна має драматичний вплив також на зайнятість населення по всій країні. За даними останніх опитувань, близько 40 відсотків українців, які мали роботу до вторгнення, втратили її, тоді як половина працевлаштованих зіштовхнулася зі скороченням заробітної платні. Тобто більшість населення, втратили свій дохід, і багато хто втратив купівельну спроможність через інфляцію. Основні економічні задачі, які стоять перед українським урядом, це збереження макроекономічної стабільності та збирання податків для продовження оплати найнеобхідніших послуг.

Одним з надієвіших методів відновлення економіки, в рамках транскордонного співробітництва, на даний час є зернова угода між Україною та Росією, укладена за посередництва Туреччини та ООН, що привела до відновлення морського експорту зерна, який до того кілька місяців залишався заблокованим. Зерно, на даний момент, є одним із найважливіших джерел експортних надходжень України.

Список використаної літератури:

1. Європейська Рамкова Конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями. - Рада Європи. - Українська правнича фундація - 33 с.

2. Державна програма розвитку транскордонного співробітництва на 2021-2027 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/408-2021-%D0%BF#Text>

3. Транскордонне співробітництво як інструмент місцевого та регіонального розвитку : аналіт. доп. / [Химинець В. В., Головка А. А., Мірус О. І.]. – Київ : НІСД, 2021. – 47 с.

4. Артур Салліван Лілія Ржеутська. Як війна вплинула на економіку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dw.com/uk/ak-vijna-vplinula-na-ekonomiku-ukraini/a-63093916>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>